

можна було звернутися за допомогою під час навчального процесу, обговорити хвилюючі його питання (навіть, якщо вони віддалено пов'язані з темою заняття). Викладач повинен використовувати ефективну форму мотивації – зміцнювати впевненість у власних силах студента. Чим більше довіряють студентам, тим охочіше вони співпрацюють з викладачем у процесі навчання;

- повага до студентів. Яким би ні був студент, він у будь-якому випадку особа, яка хоче до себе відповідного ставлення;

- зацікавити студентів. Всі студенти будуть із задоволенням відвідувати заняття, якщо зацікавити своїм предметом. Можна створити їм такі ситуації на заняттях, у яких вони могли б відстоювати свою думку, брати участь в обговореннях, знаходити декілька варіантів можливого вирішення поставленого завдання, вирішуючи їх шляхом комплексного застосування відомих способів рішення, і т. п.;

- мотивація особистим прикладом. Інтерес студента до досліджуваного предмета обумовлений не тільки професійністю подання навчального матеріалу, але й особистими якостями педагога. Викладач, який доброзичливо ставиться до оточуючих, не запізнюється, серйозно й відповідально виконує свою роботу, вчасно перевіряє контрольні, самостійні та практичні роботи студентів, цінується ними;

- надання максимальної свободи вибору студентам. У навчальному закладі бувають дні самоврядування, які мотивують студентів на самостійну діяльність;

- схвалювати успіхи студентів, демонструвати їхні досягнення (наприклад, за добре або відмінне виконання роботи). Публічна похвала, особливо з описом переваг та особливостей додає студенту впевненості в собі, підвищує його внутрішню мотивацію і бажання знову досягати аналогічного результату тощо.

Таким чином, для підвищення мотивації студентів до навчання перед викладачами навчальних закладів на сьогоднішній день стоїть завдання створення таких умов, при яких студенти за короткі терміни змогли б засвоїти максимально можливу кількість знань разом з придбанням навичок їхнього творчого застосування на практиці.

В.В. Котик

ІННОВАЦІЇ ЯК СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Інновації є системоутворюючим фактором формування нової стратегії розвитку вищої школи. Процес створення та підвищення ефективності нововведень у всіх функціональних сферах діяльності стає невід'ємним елементом планування наукових досліджень, розроблення проєктів, виробництва наукових продуктів.

При інноваційному типі розвитку вищої школи виникає необхідність вироблення стратегії, тактики і механізмів адаптації вишу, адекватних до мінливої соціальної та демографічної ситуації, збалансованої взаємодії з ринком, що формується, освітніх і наукових послуг, ринком праці фахівців, пристосування до умов і потреб освіти. Така стратегія розглядається як джерело і перспектива розвитку вишу.

Інноваційна стратегія розвитку вищого навчального закладу є найважливішим фактором успішної діяльності вишу в сучасних умовах. Якщо раніше виши могли успішно функціонувати, концентруючи увагу в основному на раціональному використанні свого внутрішнього потенціалу, то в даний час назріла необхідність переходу вишу з режиму функціонування в режим розвитку.

Стратегія інноваційного розвитку визначає генеральний курс бачення, перспективних цілей інноваційної політики вишу виходячи з філософії його розвитку і потреб споживачів освітніх послуг, спирається на його інтелектуальний потенціал як основу життєдіяльності. Інноваційна стратегія вищої школи повинна спиратися на філософію гармонії і гуманізму.

Інноваційна стратегія ніби здійснює бачення довгострокової перспективи, погляд "з майбутнього в сьогодення". Стратегія визначає "що змінити" і "як змінити". Відповіді на ці питання дають можливість проектувати механізм інноваційного розвитку вишів як системи. Сутність інноваційної стратегії розвитку вишу полягає в передбаченні змін його науково-педагогічної діяльності, виробленні рішень, що забезпечують гармонійний і сталий розвиток. Отже, така стратегія повинна випереджати попит на науково-освітню діяльність.

У рамках інноваційної стратегії вишу проводять політику орієнтації і перемикавання на споживчий попит, ретельне вивчення майбутніх контрагентів, контактів з конкурентами, новими комерційними структурами, їхньої надійності та перспектив. Довгострокові цілі в інноваційній стратегії виявляються результатом аналізу змін у зовнішньому і внутрішньому середовищі вишу.

Інноваційна стратегія передбачає реалізацію таких цілей:

- ефективний розподіл і перерозподіл у міру необхідності інноваційного потенціалу вишу між траєкторіями інноваційного розвитку;
- забезпечення конкурентоспроможності вишу на основі підвищення якості науково-освітньої діяльності та рівня інноваційного розвитку;
- оптимізація співвідношення чисельності науково-педагогічних кадрів до величини витрат на інноваційну діяльність;
- активна адаптація вишу до зміни об'єктивних і суб'єктивних факторів.

Головне в інноваційній стратегії – розроблення альтернативних версій розвитку майбутнього вишу, при цьому вибір мети повинен бути адекватним типам обраної стратегії.